

Identificació de l'assignatura

Assignatura	20923 - Filosofia Política
Crèdits	2.4 presencials (60 hores) 3.6 no presencials (90 hores) 6 totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S(Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Joaquín Miguel Valdivielso	10:00h	13:00h	Dimecres	24/09/2012	21/01/2013	BB10
Navarro jvaldivielso@uib.es						Ramon Llull

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Grau de Filosofia	Obligatòria	Quart curs	Grau

Contextualització

L'assignatura s'orienta a introduir als principals temes i autors de la filosofia política contemporània. Es contempla com una continuació aprofundida de l'assignatura Ideas Polítiques. En conseqüència el temari de Filosofia Política cobreix els segles XIX i XX.

Objectius generals

a. Teòrics

- 1 Identificar les principals tradicions i problemàtiques filosòfico-polítiques contemporànies.
- 2 Comprendre suficientment del llenguatge fonamental filosòfic-polític contemporani.
- 3 Comprendre suficientment el sorgiment, motius i valors de la filosofia política contemporània.

b. Pràctics

- 1 Capacitat profunditzada de contrastar les idees polítiques amb el seus marcs filosòfics de referència.
- 2 Disposició desenvolupada a la deliberació i l'argumentació oberta
- 3 Desenvolupament de la capacitat crítica i hermenèutica

Requisits

Recomanables

Es recomana tenir aprovades l'assignatures *Idees Polítiques i Teoria Social Contemporània*, i haver cursat l'assignatura optativa *Ciutadania i Drets Humans*

Competències

Específiques

2. Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts i la tecnociència..
3. Coneixement de la terminologia filosòfica especialitzada i de la bibliografia essencial en filosofia..
8. Disposició positiva per avaluar argumentacions oposades, formular i considerar les millors raons cap a la consecució de consensos..
9. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en filosofia..
10. Capacitat de raonament i reflexió crítica en les argumentacions filosòfiques.

Genèriques

13. Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica..
14. Habilitats de recerca i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tant al públic especialitzat com al no especialitzat..
15. Capacitat de presentar i defensar públicament arguments filosòfics, tant de manera oral com escrita, que permeti aplicar els coneixements a la feina o vocació d'una forma professional..
16. Habilitat de diàleg, mediació, negociació i treball en equip..
19. Reconeixement dels problemes relacionats amb el medi ambient..
20. Assumpció de valors cívics i democràtics i comprensió dels drets humans.

Continguts

Continguts temàtics

- El llegat de la Il.lustració. Recepçons i controvèrsies
- Liberalisme clàssic
- Socialisme clàssic
- Conservadorisme revolucionari
- Marxisme occidental
- El Renaixement de la teoria de la democràcia
- Liberalisme social
- Neoliberalisme i neoconservadorisme
- Polítiques de nou paradigma
- Corrents actuals: Posmarxisme i estudis postcolonials

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques		Grup gran (G)	Coneixement dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral
Seminaris i tallers		Grup mitjà (M)	Capacitat de resolució argumentativa de problemes, disposició al diàleg, disposició al treball en equip. Aprendentatge basat en problemes a partir de l'anàlisi i interpretació de textos
Tutories ECTS		Grup petit (P)	Tutories individuals
Avaluació		Grup gran (G)	Avaluació Activitats de treball no presencial

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom en grup		Aprendentatge dels continguts i desenvolupament de les competències en habilitats cooperatives i expositives
Estudi i treball autònom individual o en grup		Aprendentatge dels continguts

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscs específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		60	2.4	40
Classes teòriques		38	1.52	25.33
Seminaris i tallers		18	0.72	12
Tutories ECTS		1	0.04	0.67
Total	150	6	100	

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Avaluació		3	0.12	2
Activitats de treball no presencial		90	3.6	60
Estudi i treball autònom en grup		10	0.4	6.67
Estudi i treball autònom individual o en grup		80	3.2	53.33
	Total	150	6	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informarà els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Coneixement dels continguts i de les fonts bibliogràfiques. Lliçó magistral
Criteris d'avaluació	* Identificar els orígens de les idees, conceptes i termes polítics contemporanis fonamentals * Comprendre el sorgiment, desenvolupament i reptes de les institucions i valors democràtics. * Demostrar capacitat de lectura comprensiva i crítica de textos canònics de la història del pensament polític. * Demostrar capacitat suficient de contrastar les idees polítiques amb els seus marcs filosòfics de referència

Percentatge de la qualificació final: 20% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Seminaris i tallers

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Capacitat de resolució argumentativa de problemes, disposició al diàleg, disposició al treball en equip. Aprendentatge basat en problemes a partir de l'anàlisi i interpretació de textos
Criteris d'avaluació	* La disposició a la deliberació i l'argumentació oberta. * Tenir capacitat per a identificar i reconèixer els problemes i tensions més importants de les societats actuals. * Capacitat de judici crític argumentat en l'anàlisi en les temàtiques polítiques * Reconeixement de la igualtat de drets i oportunitats i el compromís amb el medi ambient.

Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari B

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Tècniques d'observació (Recuperable)
Descripció	Tutories individuals
Criteris d'avaluació	Seguiment dels continguts de l'assignatura Avaluació

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 5% per l'itinerari B

Avaluació

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Avaluació Activitats de treball no presencial
Criteris d'avaluació	Estudi i treball autònom individual o en grup Proves de resposta llarga, de desenvolupament
Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A	
Percentatge de la qualificació final: 70% per l'itinerari B	

Estudi i treball autònom individual o en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (No recuperable)
Descripció	Aprendentatge dels continguts
Criteris d'avaluació	* Identificar els orígens de les idees, conceptes i termes polítics contemporanis fonamentals. * Comprendre el sorgiment, desenvolupament i reptes de les institucions i valors democràtics. * Demostrar capacitat de lectura comprensiva i crítica de textos canònics de la filosofia política contemporània * Demostrar capacitat suficient de contrastar les idees polítiques amb els seus marcs filosòfics de referència.
Percentatge de la qualificació final: 0% per l'itinerari A	
Percentatge de la qualificació final: 25% per l'itinerari B	

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

1. EL LLEGAT REVOLUCIONARI

Kant, I.: *Sobre la paz perpetua*. Traducción de Joaquín Abellán, Tecnos, 1988. (Versión disponible también en Ensayos sobre la paz, el progreso y el ideal cosmopolita , Cátedra, 2005.)

2. LIBERALISME CLÀSSIC

Constant, B. (1819): *Sobre la libertad en los antiguos y en los modernos*, Tecnos, 2002.

Mill, J. S. (1859): Introducción a *Sobre la libertad*, Alianza, 1970.

3. SOCIALISME CLÀSSIC

Marx, K . (1867): «La llamada acumulación original», *El capital*, Libro I, Sección 7, cap XXIV.

Marx, K . (1844): «El trabajo alienado» (final del primer manuscrito), *Manuscritos: economía y filosofía*, Alianza, 1997.

Marx, K., Engels, F. (1848): *Manifiesto del partido comunista*, Utopías Libros/Nuestra bandera, 1998.

Marx, K. (1867): «[El fetichismo de la mercancía y su secreto](#)», *El capital*, Libro I, Sección I, cap. I.

4. CONSERVADORISME REVOLUCIONARI

Heidegger, M. (1933): «[La autoafirmación de la universidad alemana](#)», en *La autoafirmación de la Universidad Alemana. Discurso del Rectorado*, Tecnos, Madrid, 1996.

Schmitt, C. (1932): *El concepto de lo político Texto de 1932 con un prólogo y tres corolarios*, Alianza, 2002.

Strauss, L. (1941): «[El nihilisme alemany](#)», *Comprendre: revista catalana de filosofia* , Vol. 4, nº. 1, 2002 , pp. 69-89.

5. MARXISME OCCIDENTAL

Gramsci, A. (1933):

6. EL RENAIXEMENT DE LA TEORIA DE LA DEMOCRÀCIA

Arendt, H. (1998): «El dominio público y el privado», puntos 4-10, *La condición humana*, Barcelona, Paidós.

7. LIBERALISME IGUALITARISTA

Rawls, J. (1986): "La justicia como imparcialidad", *Revista Chilena de Derecho*, 19. (Es el primer capítulo de *Teoría de la justicia*, FCE, México, 1979, pp. 19-40).

8. NEOLIBERALISME I NEOCONSERVADORISME

Fukuyama, F. (1990): «[¿El fin de la historia?](#)», *Claves de la razón práctica*, nº 1, abril.

Huntington, S., [Michael Walzer](#), [T. Skocpol](#), [A. Etzioni](#), [Francis Fukuyama](#), [Robert D. Putnam](#) (2001): «Por qué luchamos: carta de América», *Revista internacional de filosofía política* , Nº 21, 2003 , pp. 243-257.

9. POLÍTIQUES DE NOU PARADIGMA

Lipietz, A.: «[Ecología política y movimiento obrero: similitudes y diferencias](#)», *Revista de Occidente*, Nº 167, 1991, pp. 95-107.

Offe, C. (1996): "Los nuevos movimientos sociales: desafío a los límites de la política institucional", en *Partidos políticos y nuevos movimientos sociales*, Madrid, Sistema.

10. CORRENTS ACTUALS: POSMARXISME I ESTUDIS POSCOLONIALS

Gorz, A. (1980): [Adiós al proletariado](#) , Parte I, El Viejo Topo.

Gorz, A. (1980): " [Temas para una izquierda futura](#) ", prólogo a la segunda edición francesa de *Adiós al proletariado*, El Viejo Topo.

Laclau, E. y Mouffe, Ch. (1985): Hegemonía y estrategia socialista: hacia una radicalización de la democracia, Siglo XXI, 1987.

Bibliografia complementària

Anderson, P. , *Spectrum. De la derecha a la izquierda en el mundo de las ideas*, Akal, 2008.

Bermudo, J. M ., *Filosofía política II. Los jalones de la libertad*, Ediciones del Serbal, 2005.

Bermudo, J. M ., *Filosofía política III. Asaltos a la razón política*, Ediciones del Serbal, 2005.

Gargarella, R ; *Las teorías de la justicia después de Rawls*, Paidós, 1999.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	20923 - Filosofia Política
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Goodin, E. y Pettit, P.; *Contemporary Political Philosophy. An Anthology*, Blackwell, 1997.

Lessnoff, M. H., *La filosofía política en el siglo XX*, Aula Magna, 2001.

Quesada, Fdo . (comp.), *Ciudad y ciudadanía: senderos contemporáneos de la filosofía política*, Trotta, 2008.

Altres recursos

S'especificaran en Campus Extens

